

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 671/2023-11

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Miroslava Duriša a sudcov Ladislava Duditša a Libora Duľu (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpenej advokátkou JUDr. Monikou Marjanovič, Urbánkova 6, Košice, proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 1Co/11/2019 z 18. marca 2020 a proti uzneseniu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1Cdo/10/2021 z 30. mája 2023 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľky a skutkový stav veci

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 11. decembra 2023 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozsudkom krajského súdu sp. zn. 1Co/11/2019 z 18. marca 2020 a uznesením najvyššieho súdu sp. zn. 1Cdo/10/2021 z 30. mája 2023. Sťažovateľka navrhuje vysloviť porušenie ňou označených práv, zrušiť rozsudok krajského súdu, ako aj uznesenie najvyššieho súdu a vec vrátiť krajskému súdu na ďalšie konanie. Zároveň sťažovateľka požaduje od krajského súdu primerané finančné zadostučinenie v sume 3 000 eur.

2. Z obsahu ústavnej sťažnosti (ústavná sťažnosť neobsahovala okrem plnomocenstva udeleného advokátke nijaké prílohy, pozn.) vyplývajú tieto skutkové okolnosti:

3. V konaní vedenom na bývalom Okresnom súde Košice I (ďalej len „súd prvej inštancie“) pod sp. zn. 37C/138/2011 sa sťažovateľka v postavení žalobkyne spolu so svojím manželom domáhala určenia, že zmluva o postúpení pohľadávky medzi žalovaným 2 ako postupcom a žalovaným 1 ako postupníkom v znení dodatku je neplatná.

4. Súd prvej inštancie rozsudkom sp. zn. 37C/138/2011 zo 16. júna 2016 žalobu zamietol.

5. Krajský súd o odvolaní sťažovateľky rozhodol tak, že napadnutým rozsudkom rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil z dôvodu, že určovacia žaloba je procesne prípustným nástrojom ochrany práv žalobcov, pričom určovacia žaloba nie je spravidla opodstatnená vtedy, ak vyriešenie určitej otázky neznamená úplné vyriešenie obsahu spornosti daného právneho vzťahu alebo práva alebo ak požadované určenie má povahu len predbežnej otázky vo vzťahu k posúdeniu, či tu je alebo nie je právny vzťah alebo právo.

6. Rozsudok krajského súdu napadla sťažovateľka (aj jej manžel) dovolaním z dôvodov podľa § 420 písm. d), f) a § 421 ods. 1 písm. a) Civilného sporového poriadku.

7. Dovolanie sťažovateľka podala preto, lebo bývalý Okresný súd Košice II v konaní sp. zn. 48Er/2258/07 viedol proti sťažovateľke a jej manželovi bez právneho titulu exekučné konanie v prospech žalovaných na podklade napadnutej neplatnej zmluvy o postúpení pohľadávky. Okresný súd Košice II vo veci konal s priťahmi a neefektívne, nevykonal sťažovateľkou navrhované dôkazy. Po uplynutí viac ako piatich rokov od podania žaloby a bez rozhodnutia o nej podal manžel sťažovateľky na Okresnom súde Prešov (ďalej len „okresný súd“) žalobu okrem iného aj o určenie neplatnosti tej istej zmluvy o postúpení pohľadávky. Konanie bolo okresným súdom vedené pod sp. zn. 16C/433/2012 a sťažovateľka v ňom mala postavenie intervenienta na strane žalobcu. Exekučné konanie bolo uznesením Okresného súdu Košice II sp. zn. 48Er/598/2008 zo 17. júla 2015 zastavené.

Najvyšší súd dovolanie sťažovateľky (a zrejme aj jej manžela, pozn.) odmietol uznesením sp. zn. 1Cdo/10/2021 z 30. mája 2023.

8. V konaní vedenom okresným súdom pod sp. zn. 16C/433/2012 sa manžel sťažovateľky ako žalobca a sťažovateľka ako intervenient na strane žalobcu domáhali aj určenia, že konaním žalovaného v súvislosti s uvedením rodného čísla žalobcu a rodného čísla sťažovateľky v zmluve o postúpení pohľadávky a následným použitím tejto zmluvy v exekučnom konaní sp. zn. EX 127/2008 vedenom súdnym exekútorom JUDr. Miroslavom Zahorjanom a bývalým Okresným súdom Košice II pod sp. zn. 48Er/598/2008 boli zneužitá rodná čísla žalobcu a sťažovateľky a boli porušené viaceré ich základné práva, a taktiež sa domáhali určenia, že žalovaný je povinný zdržať sa používania rodného čísla žalobcu a rodného čísla sťažovateľky, a to najmä v exekučnom konaní sp. zn. EX 127/2008 vedenom súdnym exekútorom JUDr. Miroslavom Zahorjanom a bývalým Okresným súdom Košice II pod sp. zn. 48Er/598/2008, a napokon aj určenia neplatnosti zmluvy o postúpení pohľadávky.

9. Okresný súd rozsudkom sp. zn. 16C/433/2012 z 18. októbra 2018 rozhodol tak, že žalovaný je povinný sa zdržať rušenia práv žalobcu a sťažovateľky (intervenienta) výkonom práv zo zmluvy o postúpení pohľadávky vrátane všetkých dodatkov k tejto zmluve, zastávajúc názor, že na takomto určení je naliehavý právny záujem, keďže naďalej prebieha exekučné konanie na exekútorskom úrade JUDr. Miroslava Zahorjana.

II. Argumentácia sťažovateľky

10. Sťažovateľka v rámci svojej sťažnostnej argumentácie uvádza jediný argument, a to „že v obdobnej právnej veci za tých istých skutkových a právnych okolností – vedenej pred Okresným súdom Prešov, sp. zn.: 16 C/433/2012 súd právoplatne rozhodol tak, že vyhovel žalobe, pričom skonštatoval, že je daný naliehavý právny záujem z dôvodu prebiehajúceho exekučného konania. Porušovateľ tak rozhodol diametrálne odlišne, čo riadne neodôvodnil.“.

III. Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

11. Podstatou ústavnej sťažnosti je tvrdené porušenie základného práva sťažovateľky na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru odlišným posúdením tej istej právnej otázky, a to otázky naliehavého právneho záujmu na určení neplatnosti zmluvy o postúpení pohľadávky a na určení (správne uložení, pozn.) povinnosti zdržať sa rušenia práv žalobcu a sťažovateľky (intervenienta) výkonom práv zo zmluvy o postúpení pohľadávky krajským súdom a najvyšším súdom.

12. Podľa § 132 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ak o ochrane základných práv a slobôd sťažovateľa vo veci, ktorej sa ústavná sťažnosť týka, je príslušný rozhodovať iný súd, ústavný súd uznesením ústavnú sťažnosť odmietne pre nedostatok právomoci na jej prerokovanie.

13. Vo vzťahu k namietanému porušeniu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým rozhodnutím krajského súdu ústavný súd uvádza, že proti napadnutému rozsudku krajského súdu bolo prípustné dovolanie ako mimoriadny opravný prostriedok, a preto právomoc poskytnúť ochranu označeným právam sťažovateľky mal najvyšší súd. Tým je zároveň v uvedenom rozsahu vylúčená právomoc ústavného súdu. Treba tiež poznamenať, že sťažovateľka možnosť podania dovolania aj využila.

14. K namietanému porušeniu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým rozhodnutím najvyššieho súdu ústavný súd uvádza nasledujúce skutočnosti.

15. Podľa § 56 ods. 2 písm. c) zákona o ústavnom súde ústavný súd môže na predbežnom prerokovaní bez ústneho pojednávania uznesením odmietnuť návrh na začatie konania, ktorý nemá náležitosti ustanovené zákonom.

16. Podľa § 123 ods. 1 zákona o ústavnom súde ústavná sťažnosť musí okrem všeobecných náležitostí návrhu na začatie konania podľa § 43 obsahovať označenie toho, kto podľa sťažovateľa porušil jeho základné práva a slobody, označenie právoplatného rozhodnutia, opatrenia alebo iného zásahu, ktorým podľa sťažovateľa boli porušené jeho základné práva a slobody, označenie základných práv a slobôd, ktorých porušenie sťažovateľ tvrdí, konkrétne skutkové a právne dôvody, pre ktoré malo podľa sťažovateľa dôjsť k porušeniu jeho základných práv a slobôd.

17. Podľa § 123 ods. 3 zákona o ústavnom súde sťažovateľ k ústavnej sťažnosti musí pripojiť aj kópiu právoplatného rozhodnutia, opatrenia alebo dôkaz o inom zásahu, ktorým malo dôjsť k porušeniu jeho základných práv a slobôd.

18. Ústavný súd považuje za nevyhnutné zdôrazniť štyri fakty týkajúce sa ústavnej sťažnosti sťažovateľky:

a) Sťažovateľka si zamieňa pojmy určenie a uloženie. Kým v konaniach, z ktorých vzišli napadnuté rozhodnutia, sa sťažovateľka domáhala určenia (neplatnosti zmluvy o postúpení pohľadávky), v konaní vedenom okresným súdom pod sp. zn. 16C/433/2012 okresný súd uložil žalovanému povinnosť [zdržať sa rušenia práv žalobcu a sťažovateľky (intervenienta) výkonom práv zo zmluvy o postúpení pohľadávky]. Sťažovateľka medzi uvedeným zjavne nerozlišuje, pričom rozdiel je zásadný práve z pohľadu potreby preukazovania naliehavého právneho záujmu.

b) Z ústavnej sťažnosti nie je vôbec zrejmé, či sťažovateľka v konaní vedenom na krajskom súde v rámci napadnutého odvolacieho konania a v dovolacom konaní vedenom najvyšším súdom namietala rozdielne právne posúdenie otázky naliehavého právneho záujmu na určení neplatnosti zmluvy o postúpení pohľadávky a na určení (správne uložení, pozn.) povinnosti zdržať sa rušenia práv žalobcu a sťažovateľky (intervenienta) výkonom práv zo zmluvy o postúpení pohľadávky, nie je možné z ústavnej sťažnosti zistiť, akým spôsobom sa krajský súd či najvyšší súd s touto argumentáciou vysporiadali. V prípade, že argumentáciu o rozdielnom právnom posúdení sťažovateľka uplatnila v konaní pred krajským súdom a najvyšším súdom a tieto sa s ňou v napadnutých rozhodnutiach vysporiadali, absentuje akákoľvek protiargumentácia sťažovateľky na prípadné argumenty krajského súdu či najvyššieho súdu, inak povedané, v ústavnej sťažnosti absentuje akákoľvek relevantná a najmä konkrétna ústavnoprávna argumentácia.

c) Sťažovateľka s ústavnou sťažnosťou nepredložila ústavnému súdu napadnuté rozhodnutia ani iné rozhodnutia, na ktoré poukazuje, osobitne rozsudok okresného súdu sp. zn. 16C/433/2012 z 18. októbra 2018 a z týchto ani len necituje.

d) V napadnutých konaniach sa sťažovateľka domáhala určenia neplatnosti zmluvy o postúpení pohľadávky vrátane jej dodatku. I keď ústavný súd nepozná ani obsah napadnutých rozhodnutí, ani obsah rozsudku okresného súdu sp. zn. 16C/433/2012 z 18. októbra 2018, je len ťažko si možné predstaviť, že by okresný súd v konaní sp. zn. 16C/433/2012 mohol dospieť k záveru o neplatnosti zmluvy o postúpení pohľadávky. Uložiť žalovanému povinnosť zdržať sa rušenia práv žalobcu výkonom práv zo zmluvy o postúpení pohľadávky je možné len v prípade platnej zmluvy.

19. Vzhľadom na už uvedené neostáva ústavnému súdu iné, než ústavnú sťažnosť sťažovateľky odmietnuť vo vzťahu k napadnutému rozhodnutiu krajského súdu pre nedostatok právomoci na jej prerokovanie podľa § 56 ods. 2 písm. a), § 132 ods. 1 zákona o ústavnom súde (právomoc najvyššieho súdu ako dovolacieho súdu predchádza právomoci ústavného súdu) a vo vzťahu k napadnutému rozhodnutiu najvyššieho súdu pre nedostatok náležitostí ústavnej sťažnosti podľa § 56 ods. 2 písm. c) zákona o ústavnom súde, keď tento dôvod by bol inak použiteľný aj vo vzťahu k napadnutému rozhodnutiu krajského súdu.

20. Keďže ústavná sťažnosť sťažovateľky bola odmietnutá ako celok už pri jej predbežnom prerokovaní, rozhodovanie o jej ďalších návrhoch v uvedenej veci stratilo opodstatnenie, preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 19. decembra 2023

Miroslav Duriš
predseda senátu